

VÆRKTØJ:

Fælles tolkning

Hvordan laver du en fælles tolkning?

Hvorfor – hvad skal du opnå?

En fælles tolkning er en kvalificering af indsigterne fra din første bearbejdning af datamaterialet og et mødested for de personer, der er i berøring med problemstillingen. De indbudte er nogen, du har haft samtaler med, og de skal kunne genkende problemerne i den måde, du præsenterer dem på. Hvis de ikke kan, er din præsentation ikke valid og de generelle indsigter ikke dækkende. Fællestolkningerne er et skridt på vejen mod formulering af de Mulighedsrum, der skal overtages af de strategiske ledelser. En særlig kategori af fælles tolkninger er borgermødet, som indgår, når du har samtaler mellem mange.

Hvornår i processen?

Du kan lave din første fælles tolkning efter 4-5 samtaler, eller du kan vente, til du har det dobbelte eller tredobbelte antal. Men vent ikke for længere. De fælles tolkninger gentages undervejs, så ofte der er nyt materiale, og du kan samle en lille kreds af dem, du har haft samtaler med. En tolkning tager oftest to timer.

Hvem skal med i fælles tolkninger?

De mennesker, du har talt med, er fødte deltager i en fælles tolkning, vel at mærke hvis de har interesse i at være med videre i processen. Derudover kan du invitere andre, som er tæt på problemstillingen og derfor vil kunne genkende indsigterne og supplere med deres specifikke oplevelser. Det er dog vigtigt, at du taler med dem på forhånd, så de er forberedt på det, de skal være en del af. De skal være åbne og nysgerrige og parat til at høre oplevelser, de kan blive berørte af. Deltagerkredsen skal tælle såvel borgere som fagprofessionelle. I kan være mellem ganske få og mange, blot I planlægger efter det.

Hvad skal der ske?

Du forbereder dig på den fælles tolkning ved at gå dine dokumenterede samtaler igennem. Her har du allerede en række temaer og citater, der knytter sig til dem. Du skal udvælge vigtige temaer og samle dem i foreløbige konklusioner, dvs. du skal generalisere endnu en gang, men nu fra temaerne i dit datamateriale til mere generelle indsigter. De skaber forskellige billeder af den problemstilling, du arbejder med, og det er dem, du skal præsentere for andre i den fælles tolkning. Jeres opgave er så at kvalificere dem og supplere med perspektiver, der mangler. Arbejdet med at formulere Mulighedsrum begynder her, fordi mange af deltagerne vil bidrage med konkrete forslag til mulige løsninger, og de kan inspirere til udvikling af Mulighedsrummene.

Det er vigtigt, at du præsenterer indsigter og citerer i en visuel form, så I i fællesskab kan arbejde med dem. Det er nemt at sætte indsigter og citater ind i Powerpoint og printe dem ud i A3, så du kan hænge dem op på en væg. I går dem så igennem i fællesskab og skriver bidrag på post-its, så I til sidst har kvalificeret og valideret det oprindelige materiale. Det er ligeså vigtigt, at du efterfølgende deler udbyttet af tolkningen med deltagerne, fordi det har værdi for alle og er med til at mobilisere interessen for at finde løsninger på problemet.

Hvordan bliver den god?

Det er vigtigt, at deltagerne kender den opgave, de skal løse sammen. Og vigtigt at du leder dem gennem arbejdet, for det vil føre jer vidt omkring. Er der flere forskellige - og måske modstridende - perspektiver på problemet, er det vigtigt at du/I tager alle med og drøfter de forskellige perspektiver. Husk, at der ikke er én sandhed, men mange oplevelser, der alle er vigtige for analysen. Det er din opgave at praktisere ligeværdigheden.

Du skal også være opmærksom på, at deltagerne kan være meget berørte af deres erfaringer. Mange af dem er ufrivilligt fanget i situationer, det være sig sygdom eller et begrænsende system, som påvirker dem. Det skal du anerkende og tage hensyn til.

Hvornår kan der opstå udfordringer?

Der kan være modstridende oplevelser hos de deltagende, og det kan skabe konflikt. Det kan f.eks. ske, hvis borgeren/borgerne føler sig "underlagt" de fagprofessionelle, eller hvis de fagprofessionelle føler sig "angrebet". Blandt andet derfor er det vigtigt, at du taler med deltagerne inden mødet, og at du gør, hvad du kan, for at alle er trygge ved at mødes om bordet og samarbejde på tværs.

Tilhørende materialer og skabeloner:

- [Eksempel 1 fællestolkning](#)
- [Eksempel 2 fællestolkning](#)